

မြန်မာနိုင်ငံဆရာဝန်အသင်း (၆၄)ကြိမ်မြောက်
ဆရာဝန်များညီလာခံတွင် ကျော်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြှင့်ထွေး ပြောကြားသည့်မိန့်ခွဲန်း

MMA၊ ရန်ကုန်

J-၁-J၀၁၈

အားလုံးပဲမင်္ဂလာပါခင်များ (J-J-J၀၁၈)

ယနေ့ MMA Annual Conference ကို ကျင်းပပြုလုပ်ပေးတဲ့
MMA president ဆရာ ဒေါက်တာရဲမြန်၊ EC member တွေရယ်၊
ကြွရောက်လာတဲ့ MMA Member အားလုံးမင်္ဂလာပါခင်များ။ ဒီနေ့
ကြွရောက်လာတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ ဆရာကြီးများဖြစ်တဲ့ ကျော်းမာရေးဝန်ကြီး
ဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်း၏၏၊ ဆရာဦးမြို့း၊ ဆရာ ဦးမြင့်မောင်မောင်၊
ဆရာဦးအောင်သန်းဘတူ့၊ ကျွန်တော်ရဲ မြင်ဆရာ၊ ကြားဆရာ၊
သင်ဆရာများ အားလုံးကို မင်္ဂလာပါလို့ နှုတ်ခွဲန်းဆက် ပါတယ်။

ထိုအပြင်ဒီနေ့ကြွရောက်လာတဲ့ ပြည်သူ့ကျော်းမာရေးနှင့်ကုသရေး
ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဆေးသုတေသနညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ MAMS
President, MMC President များအပြင် ပါမောက္ခားချုပ်တွေ၊
ပါမောက္ခာတွေ တက်ရောက်လာကြသူအားလုံး ကိုယ်၏ ကျော်းမာခြင်း

စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းများဖြင့် ပြည့်စုံပါစေကြောင်း ဦးစွာပထမ ဆုတောင်း မေတ္တာပို့သအပ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်အနေနဲ့ပြောချင်တာကတော့ MMA ဟာ သာမန် association တစ်ခု မဟုတ်ပါဘူး။ မြန်မာတစ်နိုင်ငံတစ်ခုလုံး၊ ဆရာဝန် ထုတစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စားပြုနေတဲ့အသင်းကြီးဆိုတာကို သိစေလိုပါ တယ်။ အခြားအသင်းတွေနဲ့မတူတဲ့ ကြီးမားတဲ့အသင်းကြီး ဆိုတာကို သတိပြုစေချင်ပါတယ်။ ထိုအပြင်ဒါတင်မကပါဘူး၊ ဒီအသင်းကြီးဟာ non-political ဖြစ်တယ်၊ independent ဖြစ်တယ်၊ non-bias ဖြစ်တယ်၊ conflict of interest free ဖြစ်တဲ့အသင်းကြီး ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို အားလုံးသိဖို့လိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ဒီအသင်းကြီးဟာ ကျွန်းမာရေးနှင့် အားကစား ဝန်ကြီးဌာနမှာ ကျွန်တော်ဝန်ကြီးဖြစ်တဲ့ အချိန်ကစပြီးတော့ collaboration ဟာ အလွန်ကောင်းပါတယ်၊ excellent collaboration ဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ-TB၊ Malaria အပြင် အခြားကိစ္စတွေအများကြီးရှိပါတယ်။ capacity building activities တွေ၊ seminar တွေ၊ conference တွေ၊ meeting တွေရှိပါတယ်။ MMA အဖွဲ့ဝင်တွေ၊ EC member တွေအကုန်ပါပါတယ်။

ထိုအပြင် MMA president ဆိုရင်လည်း Myanmar Health Sector Coordination Committee (MHSCC) ကော်မတီမှာပါပါတယ်။ ကျွန်တော် ဥက္ကဋ္ဌလုပ်ပါတယ်။ MMA ဥက္ကဋ္ဌက vice president လုပ်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားအစည်းအဝေးတွေဆိုရင် ကျွန်တော့ ကိုယ်စားတက်ပေးပါတယ်။ MMA ရဲ့ The role of activities in MoHS ဟာ တော်တော်လေးမြင့်ပါတယ်။ အဲဒါကိုလည်း ကျွန်တော်တို့က ဆက်ပြီးမြင့်ဖို့လိုပါတယ်။ MoHS နှင့် MMA က ဆက်သွယ်ရေး relationship နှင့် collaboration ကအလွန်ကောင်းနေပါတယ်။ ဒါကို maintain လုပ်ဖို့ သန္တိဌာနချထားပါတယ်။ ဒီလိုလုပ်ခြင်းဟာ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ Medical Domain or Health Domain တိုးတက်ဖို့ဟာ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ MMA တို့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုမှာ အများကြီးမှုတည်နေတာကိုတွေ့ရတဲ့အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတော့ ကျွန်တော်အနေနဲ့က MMA member တွေကိုယုခုထက်ပိုမိုများစေချင်ပါတယ်။ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေ၊ ဝန်ကြီးဌာနမှာရှိတဲ့ ဆရာဝန်တွေ၊ အပြင်မှာရှိတဲ့ GP ဆရာဝန်တွေကို ဒီ association ဝင်အောင်လုပ်ရပါမယ်။ ဝင်အောင်လုပ်ဖို့ဆိုရင် ဒီ association အနေနဲ့ we need to develop strategies how to increase the number of MMA members ဒါကိုလုပ်ဖို့လိုပါတယ်။

ဒီအတိုင်းကြီးနေလို့မရပါဘူး။ ဒီအတိုင်းနေလို့ရှိရင် tail off ဖြစ်သွား မယ်။ အခုလည်းကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့်ကျေနပ်လို့မရဘူး၊ ဘယ်လို member တွေပိုများလာအောင် လုပ်မလဲဆိုတာကတော့ MMA က သူတို့ကို ဘာလုပ်ပေးနိုင်မလဲ။ MMA နှင့် MoHS ပေါင်းပြီး လုပ်ပြီးလို့ရှိရင် Strategy ဆဲ၊ Road Map ချာ အဲဒီလိုလုပ်မှဖြစ်မယ် ဒီအတိုင်းကြီးသွားလို့မရပါဘူး။ ကျွန်တော်တို့ ဒီလိုလက်တွဲခြင်းအား ဖြင့် mutual benefit ကဘယ်သူလဲ လို့မေးမယ်။ mutual benefit, MMA နှင့် MoHS ဖြစ်တဲ့အတွက် နောက်ဆုံး အကျိုးရှိမှာကတော့ မြန်မာပြည်ရဲ့ ပြည်သူများပဲဖြစ်ပါတယ်။ MMA member တွေ benefit ရသလို၊ မြန်မာပြည်သူ အားလုံး benefit ဖြစ်ပါတယ်။ MMA နှင့် MoHS နဲ့ပေါင်း လုပ်ရပါ မယ်။ ဒါပေမယ့်ဆက်ပြီးတော့ ဘယ်လို ပေါင်းလုပ်ရမလဲဆိုတာကို MMA EC တွေနဲ့ member တွေက ထပ်စဉ်းစားရမယ်၊ စဉ်းစားပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ဘက်ကလည်း စဉ်းစားပေးမယ်။ အဲဒီနှစ်ခု ပေါင်းစပ်ပြီးတော့ ဘယ်လိုဆက်ပြီးတော့ ဒါထက် အရှိန်အဟုန်မြှင့်ပြီးလုပ်မလဲဆိုတာ စဉ်းစားပေးပါ။ ဒီလို စဉ်းစားခြင်းအားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လုပ်ဆောင်ချက်တွေ ဟာ ယခုထက်ပိုပိုပြင်ပြီး ထိရောက်ကာအကျိုးရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က MMA EC member တွေကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ စေတနာဝန်ထမ်းအနေနဲ့အချိန်ပေးပြီး လစာမရဘနဲ့လုပ်နေတဲ့အတွက် ကျွန်တော်အများကြီးပဲ ဂုဏ်ယူပါတယ်။ EC member တွေကို ဆက်ပြီးတော့လုပ်ပေးကြပါ။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော်ပြောချင်တာက MMA မှာ society (၄၀) ကျော်ရှိတယ်။ ဒီ society တွေနဲ့ collaboration ကို ဒါထက်ပိုလုပ်ဖို့လိုပါတယ်။ society တရာ့ကတော့ collaboration များပါတယ်။ တရာ့ကတော့ collaboration နည်းပါတယ်။ ဒါကြောင့် society တွေကို ဘယ်နေရာမှာ ပေါင်းစပ်စေချင်သလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ medical curriculum တွေရေးဆွဲတဲ့အခါ ဝင်ပေါင်းလုပ်ပေးပါ။ teaching method တွေကို ဒါထက်ပိုကောင်းအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတာကို အကြံညာစွဲပြုကြပါ။ အထူးသဖြင့် post graduate student တွေကို ဒီ society member တွေက ဘယ်လိုပုံပိုးမလဲ၊ ကူညီမလဲဆိုတာကို စဉ်းစားပေးကြပါ။

House Surgeon Training တွေမှာ ဘယ်လိုလုပ်ပေးမလဲ။ အထူးသဖြင့် ကျွန်တော် request လုပ်ချင်တာက society မှာ ကျွန်တော်တို့ကျောင်းသားဘဝ Final Part II တုန်းကဆိုရင် Clinical Pathological Conference (CPC) တွေ YGH မှာ လုပ်ရပါတယ်။

အဲဒါမျိုးတွေ များများလုပ်စေချင်ပါတယ်။ CPC တွေကို ရန်ကုန် ဆေးရံကြီး၊ မြောက်ဉာဏ်လာပဆေးရံကြီး ဆေးရံကြီးအကုန်ပေါ့၊ CPC တွေကို ပိုလုပ်စေချင်ပါတယ်။ အခုတေသူဘယ်လောက် လုပ်တယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်မသိပါဘူး။ CPC လုပ်မှာ ကျွန်တော်တို့ အကုန်တတ်ပါမယ်။ CPC မှာ Radiologist၊ Pathologist၊ clinician၊ surgeon ရှိသမျှ အကုန်ပါတယ်၊ သူတို့ဆွေးနွေးကြတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ Part II တုန်းက ပညာတော်တော်ရပါတယ်။ ကိစ္စတစ်ရပ်ကို စဉ်းစား တဲ့အခါ အကုန်လုံးဘက်စုံရှုထောင့်က စဉ်းစားရပါတယ်။ ဝိုင်းစဉ်းစားရပါတယ်။ တော်တော်ကို ပညာရပါတယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် MMA နှင့် society တွေ သက်ဆိုင်ရာဆေးရံ၊ ဆေးရံအုပ်ကြီး၊ ပါမောက္ခ/ဌာနမှုး တွေ၊ Rector တွေနဲ့ပေါင်းပြီးတော့ ဘယ်လို systematically လုပ်မလဲ ဆိုတာစဉ်းစားပါ။ လုပ်မယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ ဘယ်ဆေးရံက ဘယ်လိုလုပ်မလဲ သေသေချာချာစဉ်းစားပါ။ ဒါမှုလည်းအကုန်သိပါမယ်။ အဲဒီလိုလုပ်မယ့် CPC ကိုလည်း ကြော်ပြာဖို့လိုပါတယ်။ ဘယ်နေရာမှာ ကြော်ပြာမလဲ။ ဥပမာ- အပြင်က GP ဆရာဝန်ကလည်း တက်ချင်မှာပဲ၊ လိုင်သာယာက ဆရာဝန်လည်းတက်ချင်မှာပဲ။ အဲတော့ ဒီ CPC မှာ clinical topic တွေ အကြောင်းဆွေးနွေးမယ်။ ဘယ်သူတွေ

ကဆွေးနွေးမလဲ။ အဲဒါလုပ်လိုရှိရင် လူတိုင်းစိတ်ဝင်စားပါမယ်၊ အဲဒါမျိုးတွေ လုပ်ဖို့လိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က ကျွန်တော် MMA president နဲ့ ဆွေးနွေးပါတယ်။ ဆက်လက်ပြီးလုပ်ဖို့က ဘာလဲဆိုတော့ Continuing Medical Education(CME) ပေါ့ CPC မဟုတ်ပါဘူး။ CME မှာ ကျွန်တော်တို့ unit နဲ့ credit နဲ့ ပေးပါမယ်။ ဒါကဖြစ်နိုင်ရင်တော့ (၂၀၁၉) လောက်မှာစချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ (ဆမ) သက်တမ်းတိုးပေးတဲ့ကိစ္စတွေကို CME credit နဲ့ လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ M.B.B.S ဘွဲ့ရပြီး တစ်သက်လုံးဆေးမကုစေချင်ပါဘူး။ နည်းနည်းလေး ထိုက်သင့်သလောက် သင်တန်းလေးတွေတက်ပါ။ CME က စာမေးပွဲစစ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ သက်ဆိုင်ရာတိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်မှာ electronic နည်းနဲ့ လုပ်မယ်။ ဒါတွေကို အကုန်စဉ်းစားနေပါတယ်။ အဆင်ပြေအောင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ။ မန္တလေးတိုင်းမှာ CME တက်ချင်တဲ့သူတွေက ရန်ကုန် ကိုလာစရာမလိုပါဘူး၊ နေပြည်တော်ကို လာစရာမလိုပါဘူး။ မန္တလေးမှာရှိတဲ့ MMA branch နဲ့တွဲပြီး ဘယ်လိုလုပ်မလဲ၊ GP လည်း မပျက်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ၊ အဲဒါလေးတွေကို ကျွန်တော်က စဉ်းစားကြည့်စေချင်ပါတယ်။ ဒီလိုစဉ်စားတဲ့အခါမှာလည်း ဘယ်သူအကိုးရှိမလဲ

GP ဆရာဝန်တွေအကျိုးရှိပါမယ်။ နောက်ဆုံး GP ဆရာဝန်အကျိုးရှိရင် ဘယ်သူတွေအကျိုးရှိမလဲ၊ ပြည်သူတွေ အကျိုးရှိမယ်။ ပြည်သူတွေ သည်လည်း quality care ရပါမယ်။ ဒါဟာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။

ကျွန်တော်အနေနဲ့ ဒီ MMA conference သည် တော်တော်လေး အဆင့်အတန်းမြင့်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရှိရပါတယ်။ ဝေတဲ့စာအုပ်တွေကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ print quality ကအစ အလွန်ကောင်းတာကို တွေ့ရပါတယ်။ ဒါတွေက I don't want to evaporate all these excellent presentations and talks, with no apparent reason ဒါတွေဘယ်လိုလုပ်မလဲ စဉ်းစားလိုက်တဲ့ အခါကျတော့ ဘာကြောင့် ကျွန်တော်ဒီစကားပြောလဲဆိုတော့ ဒီမှာထိုင် နေတဲ့ဆရာဝန်တွေလည်း ရှိပါတယ်။ မြစ်ကြီးနားမှာ အလုပ်လုပ်နေတဲ့ ဆရာဝန်၊ ဗားကန့်ဆေးရုံ မှာအလုပ်လုပ်နေတဲ့ ဆရာဝန်တွေကဘာမှုမသိပါဘူး။ သူတို့ကသိရပါမယ်။ သိအောင်လုပ်မယ်ဆိုရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ကဒီမှာလုပ်တဲ့ talks and presentations တွေကို video နဲ့ရှိက်ထား power point နဲ့လုပ်ထားပြီး ကျွန်တော်တို့ ဝန်ကြီးဌာနကိုပေးပါ။ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ website မှာ ထည့်ပေးပါမယ်။ တစ်ခုပဲရှိတယ် အဲဒီမှာ ထည့်ပေးမယ်ဆိုရင် ဆရာတို့အနေနဲ့ presentation လုပ်တဲ့ power point တွေကို draft လို့ ရေးလိုက်လို့ရှိရင် အမှားခံပါတယ်။ အဲဒါလေး

လုပ်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကိုပေးပါ။ နည်းပညာဆိုင်ရာ ကူညီပံ့ပိုးရန် ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးမှူးတွေရှိပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ email ကိုပိုလိုက်ရင် ကျွန်တော်တို့ သေချာကြည့်ပေးပါမယ်။ ကြည့်ပြီးထည့်ပါ မယ်။ ဒီလိုဆိုက မြစ်ကြီးနားက ဆရာဝန်လည်းကြည့်လို့ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါမှကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်ထုတစ်ခုလုံး၏ clinical acumen, all sorts of acumen တက်ပါ မယ်။ မဟုတ်လို့ဆိုရင် လူတစ်စုကတော်ပြီး အများစုက မတော်လို့ရှိရင် ဒါဟာမဖြစ်သင့်တဲ့ ကိစ္စပဲဖြစ်ပါတယ်။

ဘာကြောင့် ကျွန်တော်ဒီစကားကို ပြောရသလဲဆိုလို့ရှိရင် အမေရိကန်နိုင်ငံ Atlanta မှာရှိတဲ့ Center for Disease Prevention and Control (CDC) မှာဆိုရင် Public Health Grand Round ဆိုတာ တစ်လကို တစ်ခါရှိပါတယ်။ ဒီ Public Health Grand Round ဆိုတာ clinical subject တွေလည်းပါပါတယ်။ အဲဒီမှာ Public Health subject တွေလည်း ပါပါတယ်။ subscribe လုပ်ထားရင် အဲဒီ Grand Round မစခင် ဆရာတို့ email ဆီဝင်လာပါတယ်။ ဆရာ့ဆီမှာ internet ကောင်းရင် ဒါကို live ကြည့်လို့ရပါတယ်။ internet လိုင်းမကောင်းဘူးဆိုရင် talk ပြီးလို့ရှိရင် CDC ရဲ့ website မှာတင်ထားပါတယ်။ Video clip as well as the power point presentations တွေ၊ သူတို့တွေ ဘယ်လိုဆွေးနွေးတယ်၊ UCLA ရဲ့

Professor က ဘယ်လိုဆွေးနွေးသလဲ၊ John Hopkins University Professor က ဘာဆွေးနွေးသလဲ၊ အများကြီးပါပဲ။ အဲဒါတွေကို အေးအေး ဆေးဆေးကြည့်လိုက်ပါ။ ဆရာတိအခုလည်း ကြည့်လိုရပါတယ်။ အဲဒါ မျိုးကို တစ်ချိန်ချိန်မှာတော့ MMA က ဒါမျိုးကိုလုပ်စေချင်ပါတယ်။ တစ်လကို တစ်ခါလောက်ဖြစ်ဖြစ်လုပ်ပါ။ စစ်ခြင်းတော့ တစ်လတစ်ခါ လောက်လုပ်ပါ။ အဲဒါတွေကို video နဲ့ရော power point နဲ့ရော MMA ရဲ့ website မှာတင်ထားလိုက်ရင် မြစ်ကြီးနားက ဆရာဝန် လည်း အားတဲ့အချိန်မှာ ဝင်ကြည့်လိုရပြီ။ ရန်ကုန်မှာ ဆေးပညာ ပါမောက္ဂက latest management of snakebite အကြောင်းပြာရင် မြစ်ကြီးနားမှာဆရာဝန်က အေးအေးဆေးဆေးကြည့်လိုရသွားပြီ။ ဟိုမှာ မြေကိုက်လူနာလာရင် He can give right and latest treatment ကို ပေးနိုင်ပါမယ်။ အဲဒီလိုလုပ်မှုသာလျှင် ကျွန်တော်တို့ ဆရာဝန်လောက ထုတစ်ခုလုံးရဲ့ surgical acumen, clinical acumen ဒါတွေ အကုန်လုံးတက်လာမယ်။ အဲဒါလေးကို လုပ်စေချင်ပါတယ်။ ဆိုလိုတာ ကတော့ ဘာလဲဆိုရင် MMA active ဖြစ်ရင် ဖြစ်သလောက် ကျွန်တော် တို့ရဲ့ image of doctors ကလည်း အရမ်းလည်းမြင့်လာပါမယ်။ MMA conference နှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ရှိခြင်းအားဖြင့် တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် အချင်းချင်းတွေ့မယ်။ Networking ဖြစ်မယ်။ spirit of

comradeship, sharing of experience from various perspectives ဖြစ်လာပါမယ်။ ဆရာတိ annual conference လုပ်တာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကြားထဲမှာလည်း mini conference များ လုပ်စေချင်ပါတယ်။

နောက်တစ်ခုက ကျွန်တော် MMA ကိုတင်ပြချင်တာကတော့ talk တွေအများကြီးရှိပါတယ်။ ဒီ talk တွေကိုဖြစ်နိုင်ရင်တော့ 6-month advance တစ်ခါတည်းစာရင်းလုပ်ထားပြီး တစ်နေရာမှာကြိုကြ ထားလိုက်ပါ။ MMA website ဝင်လိုက်ရင်သိနိုင်ပြီ။ ဥပမာ-ကျွန်တော်က နောက်နောက်အတွက်အတွက်များစွာ ပေးမယ့် talk ရဲ့ subject ကို စိတ်ဝင်စားရင်နားထောင်မယ်။ မဟုတ်ပဲနဲ့ကပ်ပြီးမှလုပ်လို့ရှိရင် မသိ လိုက်တာရှိပါတယ်။ အဲဒီ talk တွေကို (၆) လကြိုတင်ပြီးစာရင်း ပေးထားလို့ရှိရင် အလွန်ကောင်းပါတယ်။ ဒီလို talk တွေပေးတဲ့အခါ ကျွန်တော်အနေနဲ့ ပါမောက္ခချုပ်၊ ပါမောက္ခ/ဌာနမှူးတွေကို request လုပ်ချင်တာကတော့ post graduate students တွေကိုလာရောက် တက်စေချင် ပါတယ်။ That should be part of the curriculum, some sort of marking system လုပ်ပေးရမယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ America မှာဆိုရင် America Public Health Association က annual meeting တွေလုပ်ပါတယ်။ ဘာသာရပ်အလွန်ကျယ်ပြန့်

ပါတယ်၊ ဟိုတယ်တွေဆိုရင် (၅)ခုလောက်ပြည့်ပါတယ်၊ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ တချို့ talk တွေကို credit unit ပေးပါတယ်။ ကျွန်တော် ၂ခါတက်ဖူးပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံက အဲဒီလောက်မလုပ်နိုင်သေးပေမယ့် ယခုလို annual conference မှာ အခန်းများများလုပ်စေချင်ပါတယ်။ ကုမ္ပဏီ ကြီးတွေအနေနဲ့ CSR အနေနဲ့ ပုံပိုးလို့ရပါတယ်။ MMA အနေနဲ့ ကိုယ့်ဟာကိုယ်စိုက်ဖို့ကျတော့ MMA က ဝင်ငွေလည်း သိပ်အများကြီး မရှိတာနဲ့ ကျွန်တော်တို့ MoHS ကလည်း Rules and Regulations အရ ပေးလို့မရတာနဲ့ လုပ်ဖို့မလွယ်ပါဘူး။ အဲဒါလေးကိုတော့ ဘယ်လို ရအောင်လုပ်မလဲ စဉ်းစားပေးစေလို့ပါတယ်။

ယခု conference program ရဲ့ topics တွေကို ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ They are highly relevant and reflect the need of the country at this point in time ဖြစ်တာကိုတွေ့ရပါတယ်။ အလွန် ကောင်းတဲ့ topics တွေဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ -

- Antimicrobial Resistance
- Continuing Professional Development
- Exercise is Medicine
- Bending a Curve in TB

- Dementia
- Updates on National EPI
- Embracing Digital Technology in Health Care

အလွန်ကောင်းပါတယ်။ many clinical cases of interest တွေကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ panel discussion တွေအနေနဲ့ caveats in management of Diabetes, Management or Peri- operative nutrition for better clinical outcomes, Safe use of blood and blood products, Combating sepsis ဆိုလိုတာက you name it, you have it, အလွန်ကောင်းပြီး တန်ဖိုးရှိတဲ့ topic တွေဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ဒီ topics တွေမှာ ပြောမယ်သူတွေရဲ power point presentations တွေကို လုံးဝမပျောက်စေချင်ပါဘူး၊ ဒါကို ဆရာတို့ လုပ်ပါ၊ ကျွန်တော်တို့ website မှာ ထည့်ထားပေပါမယ်။ ဆရာတို့ website မှာလည်းထည့်ပါ။

ဒီလောက်ကောင်းတဲ့ workshop ကို ကျွန်တော်တို့နှင့်ငံမှာ အခမဲ့ တက်နေရပါတယ်။ ကမ္မာအရပ်ရပ်မှာဆိုရင် ဒေါ်လာ ၅၀၀-၆၀၀ ပေးပြီးတက်ရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့နှင့်ငံမှာ အခမဲ့တက်ရတာတောင် အမှန်အတိုင်းပြောရရင် သိပ်မတက်ချင်ဘူးဖြစ်နေပါတယ်။ တက်အောင် လည်း ကျွန်တော်တို့ကလုပ်ရမှာပါ။

Organizing Committee နဲ့ Organizer တွေကို ဒီလိုက်
ကောင်းမွန်တဲ့ topic တွေကို ရွှေးချယ်ပေးတဲ့အတွက် ကျွန်တော့အနေနဲ့
အများကြီးကျေးဇူးတင်ကြောင်းလည်း ကျွန်တော်ပြောလိုပါတယ်။

ဒီမှာလည်း CPD (Continuing Professional Development)
ကို ဆွေးနွေးမယ်ဆိုတာ အလွန်ကောင်းပါတယ်။ အခုံ CPD ရဲ
outcome နဲ့ output တွေကိုလည်း အထူးသဖြင့် ကျွန်တော်တို့ MoHS
ကိုပေးပို့ပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လိုလုပ်ရင်ကောင်းမလဲ၊ ကျွန်တော်တို့
ဘက်ကလူတွေ ဘယ်လိုပါဝင်လုပ်ဆောင်ရမလဲဆိုတာကို စဉ်းစားမှာ
ဖြစ်ပါတယ်။ CPD ကို လုပ်တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော် request
လုပ်ချင်တာကတော့ ဖြစ်နိုင်သလားစဉ်းစားပါ Doable, Practicable,
Reasonable and Rational ဖြစ်တဲ့ဟာကိုပဲလုပ်ပါ။ အရမ်းလောဘ^{ကြီးပြီးလုပ်ချင်ရင် မလုပ်နိုင်တာတွေ ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။}
အဲဒါကြောင့် အဲဒီ CPD scheme တစ်ခုလုံးကို ကျွန်တော်တို့ လုံးဝထောက်ခံပါ
တယ်။ ကျွန်တော်တို့ MoHS က ပုံပိုးဖိုးအဆင်သင့်ပါပဲ။

နောက်တစ်ချက်က ဒီမှာကြည့်လိုက်တဲ့အခါမှာ conference
booklet မှာ ရေးထားတဲ့ စာအုပ်တွေ quality က တော်တော်ကောင်း
တာကို တွေ့ရပါတယ်၊ Abstract တွေရေးတဲ့အခါမှာလည်း တော်တော်
အဆင့်အတန်းမြင့်ပါတယ်၊ International Standard ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံမှာ non-government doctor တွေက government doctors တွေထက် များပါတယ်။ ဆိုလိုတာက role of GP society and MMA; collaboration especially with GP society with MoHS က အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။ GP society ရဲ member တွေအတွက်လည်း Diploma in Family Medicine ပေးပါတယ်၊ Family Medicine Department Unit ကို ဖွဲ့စည်းဖိုကို လည်း ပြင်ဆင်နေပါတယ်။ M.Med.Sc (Family Medicine) ကိုလည်း ပေးဖို့စဉ်းစားလုပ်ဆောင်နေပါတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်တို့ ပြည်သူများ၏ကျွန်းမာရေးကို အများကြီးလုပ်ပေးနေတာက GP တွေဖြစ်ပါတယ်။ တောနေအုံကြား အကုန်အထိဖြစ်ပါတယ်။ အစိုးရဆေးရုံတွေအနေနဲ့ မရောက်နိုင်တဲ့နေရာတွေမှာလည်း လုပ်ပေးနေပါတယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ GP society ကို pro-active role ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ active မဟုတ်ပါဘူး၊ pro-active role လုပ်ပြီးတော့ ဘာဖြစ်စေချင်သလဲဆိုတာကို ကျွန်တော်တို့နဲ့လာပြီး ဆွေးနွေးစေချင်ပါတယ်။

MoHS အနေနဲ့ကတော့ ပြည်သူတွေရဲ့ ကျွန်းမာရေးအသိပညာ မြင့်မားရေးကို အကြီးအကျယ်လုပ်နေပါတယ်။ Standardized Health Message Book (SHMB)ဆိုတဲ့ စာအုပ်ထွက်ပါတယ်။ အရေး ကြီးတဲ့

messages တွေ အကုန်ပါပါတယ်။ အဲဒီစာအုပ်တွေကို All HA, LHV, PHS I, PHS II, MW စတဲ့ BHS Staff အကုန်လုံးကိုပေးပါမယ်။ သူတို့က ဒီစာအုပ်ကိုကိုင်ပြီး အိမ်တိုင်ရာရောက် ကျွန်းမာရေးပညာ ပေးပါမယ်။ ဥပမာ- TB treatment ယူထားတဲ့လူနာ အိမ်ရောက်ရင် တိဘိလူနာအနေနဲ့ တိဘိဆေးကို မှန်မှန်သောက်ပါ၊ ဆေးပုံမှန် မသောက် ရင် ဆေးယဉ်ပါးတိဘိဖြစ်သွားနိုင်တယ်၊ ဆေးယဉ်ပါးတိဘိဖြစ်ရင် ဆေးကိုလည်း သောက်နေကျဆေးထက် နှစ်ဆပိုပြင်းတဲ့ဆေးကို သောက်ရပါမယ်၊ အဲဒီလို့ဆေးကို သောက်ခြင်းအားဖြင့် နှစ်ဆပိုမိုဆိုးတဲ့ ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးကို ခံစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ထိုအပြင် မိသားစုဝင် ဖြစ်တဲ့သူတွေကို ဆေးယဉ်ပါးတိဘိကူးသွားနိုင်ပါတယ် စသဖြင့် ပညာ ပေးရမှာဖြစ်ပါတယ်။ နောက်တစ်အိမ် ဆက်သွားမယ်ဆိုပါစို့၊ Measles ဖြစ်တဲ့ ကလေးတွေကိုတွေ့ပါမယ်။ Measles ဖြစ်ရတာ အသက် (၉)လ မှာ ကာကွယ်ဆေးမထိုးလို့ဖြစ်ပါတယ် Measles ကြောင့် ပေါ်ပေါက် လာမယ့် နောက်ဆက်တဲ့များကိုလည်း ရှင်းရမှာဖြစ်ပါတယ် စသဖြင့် ပြောပြမှာပါ၊ SHMB စာအုပ်ကလည်း အတော်လေးထူတဲ့အတွက် အိမ်များကို သွားရောက်ရာမှာ သယ်မသွားစေချင်ပါဘူး။

ဒီစာအုပ်ကို tablet တွေထဲမှာထည့်ပါမယ်။ tablet ကွန်ပျို့တာ (၂၀,၀၀၀) လောက် ဝယ်ဖို့ရှိပါတယ်။ စာအုပ်ကို tablet ထဲကို ထည့်တဲ့

အပြင် Apps တွေပါ ထပ်ထည့်ပါမယ်။ ဆိုလိုတာကတော့ ကျွန်တော်
တို့နှင့်မှာရှိတဲ့ ပြည်သူတွေရဲ့ ကျွန်းမာရေးအသိပညာမြင့်တက်လာရင်
တော်ရုံတန်ရုံဖြစ်တဲ့ ရောဂါတွေမဖြစ်တော့ဘူး၊ တော်ရုံတန်ရုံဖြစ်တဲ့
ရောဂါတွေအဖြစ်နည်းသွားရင် ပြည်သူ့ဆေးရုံတွေမှာ quality care to
less number of patient ကို ဖော်နှင့်ပါမယ်။ အဲဒီနေရာမှာလည်း GP
society ရဲ့ role အများကြီးပါပါတယ်။ နောက်မှ GP society နဲ့
ကျွန်တော်တို့ အများကြီးဆွေးနွေးပါအုံးမယ်။

ကျွန်တော်တို့ medical ethics, research ethics, public
health ethics, nursing and midwifery ethics ကို promote
လုပ်နေပါတယ်။ ဆေးတက္ကသိုလ် (၁)ကစလို့ ဆေးကျောင်းတွေ
အားလုံးမှာ throughout the scholastic year မှာ ethics ကို case
scenario တွေနဲ့သင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ စတင်သင်နေပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က သုတေသနလုပ်ဖို့လည်း အားလုံးကိုဖိတ်ခေါ်ပါ
တယ်။ MoHS ရာဇဝင်မှာ တစ်ခါမှုမရှိဘူးပါဘူး၊ ကျွန်တော့လက်ထက်
(၂၀၁၇-၂၀၁၈) မှာက ကျပ်သန်း(၁,၀၀၀)ရပါတယ်။ ယခု (၂၀၁၈) ဒေလ
ဘတ်ဂျက်မှာ ကျပ်သန်း(၅,၀၀)ရပါတယ်။ လာမည့်အောက်တို့ဘာ ၂၀၁၈
အတည်ပြုမည့် ဘတ်ဂျက်မှာ ကျပ်သန်း (၂,၀၀၀)အထိ တောင်းပါမယ်။
basic research အတွက်မဟုတ်ပါဘူး။ implementation research /

operational research / clinical research | လက်တွေ့အသုံးဝင်မယ့်
သုတေသနမျိုးကို လုပ်စေချင်ပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအနေနဲ့ကြည့်ရင်
ကျပ်သန်း(၁,၀၀၀)ဆိုတာ ဘာမှုမရှိပေမယ့် မြန်မာပြည်အနေနဲ့ကြည့်ရင်
တော့အလွန်များပါတယ်။ basic research ကိုလုပ်ရင် ပိုက်ဆံအများ
ကြီးကုန်ပါတယ်။ basic research ကို လုပ်တော့မလုပ်ပါ။

ဘာကြောင့် သုတေသနကို လုပ်စေချင်သလဲဆိုတော့ သုတေသန
လုပ်ခြင်းအားဖြင့် လူတစ်ယောက်သည် အဖက်ဖက်ကစဉ်းစားတတ်မှာ
ပါ။ different points of view, different angles, why, why not,
is that so? စသဖြင့်ဒါမျိုးတွေကို မေးပြီးစဉ်းစားရပါမယ်။ မိမိတို့ရဲ့
ဦးနှောက်မှာ analytical / critical / epidemiological thinking
skill တွေက အများကြီးတက်သွားပါမယ်။ အဲဒါကြောင့် သုတေသနကို
ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းတိုင်း လုပ်စေချင်ပါတယ်။

ယခု MMA ဥက္ကဋ္ဌလက်ထက်မှာ MMA annual conference ၏
ဆရာဝန်အဓိကနှုန်းပြုသစ္ာ (ဇ)ချက်ကို ရွှေ့ဆိုတာ အလွန်ကောင်းပါ
တယ်။ ဆရာဝန်လောက တစ်ခုလုံးချမ်းမြှေအောင် ပြည်သူများကလည်း
quality နဲ့ ethical service ရရှိအောင် ethics or ethical issues များ
ကို ကျွန်တော်တို့ အမြဲတမ်းရောင်းထဲမှာ သတိပြုနေရပါမယ်။ ဖတ်ခြင်း၊
ရွှေ့တာနဲ့တင်မကပါဘူး၊ ဥပမာ- နေပြည်တော်က ကျွန်တော့ရုံးခန်း

အဝင်ဝနဲ့ အစည်အဝေးခန်းမကြီးထိပ်မှာ ဆရာဝန်နှင့်သူနာပြု ကျင့်ဝတ် ကို ချိပ်ထားပါတယ်။ ဒါက ကျွန်တော်တို့က ကိုယ့်ကိုယ်ကို remind လုပ်ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ဘုရားရှိခိုးရင် ဉာဏ်သည် ဉာဏ်သည်ပြီး ရွတ်ရ သလိုဖြစ်ပါတယ်။ အပိုဒ်တိုင်း အပိုဒ်တိုင်းမှာ အနှစ်သာရတွေ အများကြီးရှိပါတယ်။ ဒါကိုလည်း အမြဲသတိပြုစေချင်ပါတယ်။

MMA conference ဖြစ်မြောက်အောင်အားပေးတဲ့ ဆေးကုမ္ပဏီ တွေ၊ enterprise တွေ စသဖြင့် အားလုံးကိုလည်း ကျွန်တော် ဒီနေရာ ကနေ appreciate လုပ်ပါတယ်။ ဒီနေရာမှာတော့ conflict of interest free နှင့် ethical dealings တွေကလည်း အရေးကြီးတယ်ဆိုတာ ကျွန်တော်တင်ပြလိုပါတယ်။

နောက်တစ်ချက်က နိုင်ငံခြားက ဆရာဝန်များလာရောက်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံမှာ ဆေးကုတာကိုတော့ MMC ကို ချက်ခြင်းပို့ပေးပါတယ်။ အဲဒီ လာတဲ့ဆရာဝန်ရဲ့ creditential ကောင်းလား စသဖြင့် MMC က ok ပြီဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ လုပ်ပါတယ်။ လုံးဝမတားပါဘူး၊ လာချင် သလောက်လာ ကျွန်တော်တို့လက်ခံပါတယ်။ အများကြီးပဲလာပါတယ်။ GI society တို့ cardiac မှာလည်း အများကြီးလာပြီး လုပ်နေ ကြပါတယ်။

ဒီနေရာမှာ MMA ကို တစ်ချက်လေး အကြံပြုချင်တာက
တိုင်းဒေသကြီးနဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာရှိတဲ့ MMA branches တွေကို
ဘယ်လိုအားဖြည့်မယ်ဆိုတာကို Urgent and priority attention
ထားစေချင်ပါတယ်။ အဲဒါလေးကို strategy ဆွဲပါ၊ doable, practical
sustainable strategy လုပ်ပါ၊ ဘာကြောင့် ဒီစကားကိုပြောရသလဲ
ဆိုရင် ကျွန်တော်တို့ ရှေ့ဆက်လက်လုပ်မယ့် CME credit ယူတာမှာ
their role is very crucial ဖြစ်ပါတယ်။ တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်
မှာရှိတဲ့ MMA အသင်းခွဲတွေ strong ဖြစ်သရှိ CME နဲ့ credit
ပေးပြီး သက်တမ်းတိုးမည့်ကိစ္စတွေဟာ သိပ်ပြီး ဝိပြင်မှာမဟုတ်ပါဘူး။

ဒီနေရာမှာ တစ်ခုပြောချင်တာက ကျွန်တော်တို့ အစိုးရတက်လာပြီး
၂၀၁၆၊ ဧပြီ (၁)ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းမှာ အခုခိုရင် workshop တွေ
meeting တွေ၊ လေ့လာရေးတွေ နိုင်ငံခြားမှာ သွားတက်တာ (၂,၇၆၇)
ဦး လွှတ်ပြီးပါပြီ၊ PhD (၄၇)ယောက် နိုင်ငံခြားမှာတက်နေပါတယ်။
master (၈၃)ဦး၊ (၆)လအောက် non-degree training တွေက
(၄၇)ဦး၊ non-degree (၆)လအထက်က (၆၇)ဦးတက်နေပါတယ်။
ဆိုလိုတာက အဖက်ဖက်ကနေ ဘက်စုံလုပ်နေပါတယ်။ မကြာခင်
အချိန်အတွင်းမှာတော့ အသီးအပွင့်တွေ ကျွန်တော်တို့ စားရမယ်ဆိုတာ
သေချာပါတယ်။ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းတွေအနေနဲ့ (big institution)

MoU ထိုးထားတာ (၂၅)ခု ရှိပါတယ်။ ဆေးကျောင်းတွေက နိုင်ငံခြား
တက္ကသိုလ်တွေနဲ့ Japan / Thai စသဖြင့် လုပ်ထားတာက Letter of
Agreement (၁၅၀)ရှိပါတယ်။ ဆေးတက္ကသိုလ် (၁)၊ ဆေးတက္ကသိုလ် (၂)
ဆေးတက္ကသိုလ်(မန္တလေး)၊ ဆေးတ္ထသိုလ် (မကွေး)၊ ဆေးတက္ကသိုလ်
(တောင်ကြီး) တွေနဲ့လုပ်ထားတွေ University of Nursing,
University of Pharmacy, University of Medical Technology
က လုပ်ထားတာတွေပါပါတယ်။ ဆိုလိုတာကို သိစေချင်ပါတယ်။
နိုင်ငံခြားကလာတဲ့ institution တွေနဲ့ ပေါင်းလုပ်တာကို လုံးဝခွင့်ပြု
ပါတယ်။

FDA မှာလည်း မနေ့က Food Chemistry Lab , Molecular
Lab, Library ဖွင့်လိုက်ပါတယ်၊ အလွန်ကောင်းပါတယ်။
International Standard မှုပါတယ်။ Food Chemistry မှာဆိုရင်
ကျွန်တော်တို့ ပြောပြနေတဲ့ parts per million (ppm) ဆိုပြီး ရှိတယ်၊
အခုကျွန်တော်တို့မှာ parts per billion တိုင်းနိုင်တဲ့စက်ရှိတယ်၊ parts
per trillion တိုင်းတဲ့စက်ပါ ကျွန်တော်တို့နိုင်ငံမှာ ရောက်နေပါပြီ။ ဒါ
Lab တွေက ISO ရထားတဲ့ Lab တွေလည်းဖြစ်ပါတယ်။ အလွန်
ကောင်းပါတယ်။ ဘာကြောင့် Food and Drug ကို လုပ်ရသလဲ
ဆိုတော့ Food and Drug မလုပ်ရင် လမ်းပေါ်မှာရှိတဲ့သူကအစ

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးအထိ ဒုက္ခရောက်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ နေ့တိုင်း ထမင်းစားပါတယ်၊ စားတဲ့အထဲမှာ additives တွေပါမယ်၊ chemical တွေပါမယ်၊ industry dyes တွေပါမယ်၊ insecticide စသဖြင့် အမျိုးမျိုးပါနိုင်တဲ့အတွက် Food and Drug ကို အများကြီးလုပ်နေပါတယ်။

နိုဂုံးချုပ်အနေနဲ့ကတော့ MMA, MMA societies နဲ့ MoHS က စနစ်တကျနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံရဲ့ Medical နဲ့ Health Domain ကြီးဟာ တိုးတက်မယ်ဆိုတာ မြေကြီး လက်ခတ်မလွှဲပါဘူး။

ဒီ conference ရဲ့ အသီးအပွင့်များကို တက်ရောက်လာကြတဲ့ ဆရာဝန်များအားလုံးဟာ ကောင်းစွာစားသုံးနိုင်ပြီး နိုင်ငံ၏အကျိုး၊ ပြည်သူများ၏ ကျွန်းမာရေးကို ယခုထက်ပိုမိုဆောင်ရွက်နိုင်ပါစေလို့ ဆုတောင်းရင်း နိုဂုံးချုပ်ပါတယ်။

အားလုံးကိုကျေးဇူးတင်ပါတယ်။